

มติชนสุดสัปดาห์
ศุกร์ 1 ก.ค. 54

อาหารสมอง มีสติก่อนเสียทรัพย์

วีรกร ตรีเศศ

นั่งนี้เล่น ๆ ถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเองและจากคนอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินและความปลอดภัยของชีวิตแล้วก็อยากนำมาเล่าต่อ

เรื่องแรกคือการเก็บสิ่งของบางอย่างไว้ชั่วคราวโดยใช้กระดาษทิชชูห่อ แล้วเก็บไว้ในกระเป๋าเสื้อหรือวางไว้ที่ใดก็ตาม ล่าสุดผู้เขียนเอาทิชชูห่อซิมการ์ดและใส่ไว้ในกระเป๋ากางเกง ตั้งใจว่าจะเอาไปเปลี่ยนกับอีกเครื่องหนึ่ง เมื่อรู้ตัวว่าได้ผลโยนทิชชูทิ้งไปแล้วพร้อมกับซิมการ์ดก็ต้องไปค้นในถังขยะจนพบ ถ้าหายไปแล้วไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรกับชีวิตเหมือนกัน เพราะเก็บเบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อกับผู้คนที่ไว้มากมายในซิมการ์ดนั้น

ผู้เขียนเคยได้ยินเรื่องแยกว่านี้มาก มีคนรู้จักกันชอบเอากระดาษทิชชูห่อแหวนเพชรและเครื่องเพชรนิลจินดาไว้หลายชิ้นอย่างค่อนข้างมั่นใจตัวเองไว้ไม่มีวันพลาดแน่นอน โดยใส่ไว้ในกระเป๋าถืออย่างดี และทำอย่างนี้จนเป็นนิสัย และแล้ววันหนึ่งก็ผลโยนทิ้งไปจนได้ ร้องไห้เสียดาบอยู่หลายวัน แต่ก็ไม่ได้คืนมา

เคยได้ยินอีกว่ามีคนชอบเอาของมีค่าห่อทิชชูและเก็บซุกไว้ในกล่องในตู้เย็น มันก็อยู่สวัสดิ์มานาน จนวันหนึ่งเด็กที่บ้านล้างตู้เย็น ล้างกล่อง และเห็นเศษขยะทิชชูก็เลยโยนทิ้งไป เรื่องทิชชูห่อของมีค่านี้เจอกันมาเสียหนักแล้ว เนื่องจากโดยธรรมชาติของมันเมื่อมันออกมาอยู่นอกกล่องและถูกขยำ โลกก็คือมันสมควรถูกโยนทิ้งถังขยะ แต่บังเอิญมีคนดันเอาของไปห่อไว้ด้วย มันจึงถูกโยนทิ้งทั้งสองอย่าง

เรื่องที่สองคือการทอนเงินเมื่อให้ธนบัตรใบใหญ่ไป ไม่ว่าจะป็นห้าร้อยหรือหนึ่งพันเพื่อซื้อของ คนเรานั้นเป๋อ เอ๋อ และเผอเรอเมื่อรีบร้อนได้ด้วยทั้งนั้นในบางโอกาสให้ธนบัตรพันบาทไป แต่ผลอนึกว่าให้ธนบัตรหนึ่งร้อยบาท เมื่อเขาทอนเงินมาเสมือนเป็นแบงก์ร้อยก็รับไปแบบไม่ค่อยแน่ใจว่าถูกโกงหรือเป๋อคิดไปเองว่าให้ธนบัตรใบใหญ่เขาไปก็ไม่ว่า แต่ก็ยังไม่สบายใจและติดอยู่ในใจ

หนทางแก้ไขก็คือจงบังคับให้ตัวเองพูดกับคนชายทุกครั้งที่ใช้ธนบัตรห้าร้อยหรือพันว่า “แบงค์ใหญ่ นะ” การพูดเช่นนี้เป็นการเตือนตัวเองและป้องกันไม่ให้คนชายนิสัยไม่ดีคิดมั่วทอนเงินกับเรา วิธีนี้ได้ผลอย่างยิ่งสำหรับคนที่มั่วทำทางหรือหน้าตาออกไปทางเปื้อน ๆ ซึ่งจะทำให้คนชายซึ่งโก่งเกิดโอเคเดียว การพูดเช่นนี้เตือนให้แบงค์ใหญ่จะช่วยป้องกันการทะเลาะเบาะแว้งขุ่นใจกันเพราะความเข้าใจผิดของทั้งสองฝ่ายได้อีกด้วย

เรื่องที่สามเกิดขึ้นได้บ่อย ๆ สำหรับคนขี้ลืม กล่าวคือจ่ายเงินแล้วได้เงินทอนแล้ว และก็เดินจากไปเฉย ๆ โดยไม่เอาของ หรือเอาของไปฝากไว้ที่เคาน์เตอร์ก่อนเข้าร้านแล้วก็ลืมไปรู้ตัวอีกทีเมื่อเห็นเหรียญพลาสติกหน้าตาประหลาดอยู่ในกระเป๋าเมื่อกลับถึงบ้านแล้ว

เรื่องน่าเบื่อสำหรับคนขี้ลืมอีกเรื่องก็คือลืมประทับตราบัตรจอดรถ รู้ตัวอีกครั้งเมื่อผ่านด่านเก็บค่าจอดรถ ถ้าจะไม่ต้องจ่ายก็ต้องขึ้นไปประทับตราที่ชั้น 20 และกลับลงมาอีกครั้ง ตอนนี้ต้องสวมวิญญาณนักเศรษฐศาสตร์ คำนวณว่ามันคุ้มกันไหมระหว่างค่าจอดรถกับความไม่สะดวกจากการต้องขึ้นไปประทับตรา

พูดถึงเรื่องทอนเงิน สิ่งที่ต้องระวังก็คือความสับสนเมื่อราคาของสมมุติเป็น 158 บาท และคนทอนทำเสมือนว่ามันเป็น 185 บาท หรือ 473 กับ 743 ตัวเลขพวกนี้มักทำให้หงายได้ง่าย

คนที่สับสนกับเงินบาทมากที่สุดชาติหนึ่ง ได้ยินมาว่าคือคนญี่ปุ่น ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนอยู่ประมาณ $\text{¥ } 10,000 = 37$ บาท หน่วยการนับของคนญี่ปุ่นคือ “พัน” ดังนั้น $\text{¥ } 10,000$ คือ “สิบพัน” เมื่อมาเจอธนบัตร 100 และ 1,000 บาท จึงสับสนได้ง่ายคิดว่าธนบัตร 1,000 บาท คือ 100 บาท และของราคา 370 บาท สับสนว่าเป็น $\text{¥ } 10,000$ (ที่ถูกคือ $\text{¥ } 1,000$)

คนญี่ปุ่นมีรายได้สูง และธนบัตร $\text{¥ } 10,000$ ก็มีได้มีค่าอะไรมากมายนัก (ผิดจาก 3,700 บาท สำหรับคนไทย) การสับสนในการเปลี่ยนเป็นบาทจึงเกิดได้ง่าย เช่น ตั้งใจจะให้ 370 บาท ซึ่งควรจะเป็น $\text{¥ } 1,000$ กลับให้เป็น $\text{¥ } 10,000$ แทน

ลองถามคนขับแท็กซี่สนามบินหรือไกด์ทัวร์ดูเถอะ จะบอกเป็นเสียงเดียวกันว่าเคยได้เงินทิปมากเกินความเป็นจริงอยู่บ่อย ๆ เช่น ได้ 1,000 บาท แทนที่จะเป็น 100 บาท อย่างไรก็ตามคนไทยเองนี้แหละมีการให้ผิดกันอยู่บ่อย ๆ ในยามเปื้อนเหมือนกัน ผลอให้แบงค์ 1,000 บาท

โดยนี้ถือว่าเป็นเบงคีย์สิบเก้า เนื่องจากคุ้นกับการค่อนข้างน้ำตาของเบงคีย์สิบเก้าซึ่งคล้ายธนบัตร 1,000 บาท

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของชีวิต มีงานวิจัยพบว่าการไม่รัดเข็มขัดนิรภัยเมื่อนั่งเบาะข้างหลังนั้นนอกจากจะทำให้ความเป็นไปได้ในการเสียชีวิตของผู้นั่งสูงขึ้นแล้ว ในยามที่เกิดอุบัติเหตุยังทำให้ความเป็นไปได้ของการบาดเจ็บและเสียชีวิตของคนขับสูงขึ้นด้วย เนื่องจากการกระเด็นของคนนั่งข้างหลังไปกระทบคนขับ

การข้ามถนนที่มี巴士เลนในบ้านเรา หรือข้ามถนนในประเทศที่เขาขับรถชิดขวาต้องระวังให้มาก ๆ รถเมล์ขับใน巴士เลนชิดขวาจะสวนทางกับรถวันเวย์ซึ่งวิ่งชิดซ้ายในยามปกติที่รถขับชิดซ้าย คนข้ามถนนมักมองไปทางขวาก่อนเสมอ แต่เมื่อผลัดเดินข้ามถนนที่มีรถชิดขวาวิ่งมา เช่น จาก巴士เลน หรือรถที่วิ่งชิดขวาโดยปกติตั้งในบางประเทศ คนข้ามถนนจึงมักไม่มองไปทางซ้ายก่อนซึ่งเป็นทิศทางที่รถวิ่งมาด้วยความเคยชิน หากไม่แน่ใจแล้ว ทุกครั้งที่ข้ามถนนต้องมองทั้งซ้ายและขวา และขวาและซ้าย อีกครั้งเสมอ

การทำสิ่งใดโดยมีสติกำกับอยู่ด้วยเสมอจึงเป็นเรื่องสำคัญ การมีสติมักได้มาจากการฝึกปฏิบัติธรรม อย่างไรก็ตามเราอาจเห็นคนที่ดูน่ายกปฏิบัติธรรมมันไปเสียทุกแห่งอย่างน่าเวียนหัว ไม่รู้ว่อย่างนี้เขาเรียกว่า “เสียสติเพราะอยากมีสติ” หรือเปล่า

เครื่องเคียงอาหารสมอง

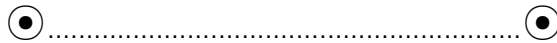
“ลัทธิกรรมนิยมการค้าเงิน” ของสำนักพิมพ์ธุรกิจสัมพันธ์ บริษัท ซี. พี. เซเวนอีเลฟเวน จำกัด (มหาชน) (2007) ให้ความรู้ที่น่าสนใจ ดังนี้

- ธรรมเนียมการกินที่ควรรู้ การนั่งโต๊ะอาหาร ส่วนมากประธานจะนั่งเก้าอี้ตรงกลางอีกด้านหนึ่งของโต๊ะตรงข้ามกับประตู และหัวหน้าของอีกฝ่ายจะนั่งขวามือของประธาน และซ้ายมือประธานจะเป็นฝ่ายตรงข้ามที่มีตำแหน่งรองลงมา โดยจะนั่งสลับกันไปเรื่อย ๆ ทั้งสองฝ่าย จนถึงคนที่ม่ตำแหน่งเล็กสุดของทั้งสองฝ่ายนั่นเอง ซึ่งแตกต่างจากฝั่งยุโรปหรือตะวันตกที่หัวหน้าจะนั่งเผชิญหน้ากัน หรือบางภัตตาคารจะจัดโต๊ะเพื่อบอกตำแหน่งที่นั่งกลาย ๆ เช่น ฝ่ายนักเป็อนของคนส่วนใหญ่พับเป็นรูปนก ขณะที่ตำแหน่งประธานจะพับเป็นรูปหอคอย เป็นต้น

- อาหารอย่างหนึ่งที่ควรสั่ง คือ ปลา เพราะคำว่าปลาในภาษาจีนออกเสียงว่า “หยู” ซึ่งมีเสียงพ้องกับอีกคำว่า “เหนียน เหนียน โหย่ว ยวี” มีความหมายว่า เหลือกิน เหลือใช้ และตามธรรมเนียมจีนเรา (หรือบริกร) จะเป็นคนจัดแจงตักส่วนหัวและหางปลาแบ่งไว้ในจานต่างหากแก่ประธาน ซึ่งการให้ทั้งหัวทั้งหางเช่นนี้หมายความว่าความสัมพันธ์และธุรกิจดำเนินอย่างราบรื่นตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่มีอุปสรรคขัดขวางตรงกลาง ตรงกับภาษาจีนที่ว่า “โหย่ว โถว โหย่ว เหว่ย แปลว่าทำกิจการหรือเจรจาสิ่งใดจะประสบผลสำเร็จมีแต่ได้กับได้ตลอดรอดฝั่ง

- ธรรมเนียมการดื่มที่ควรรู้ ธรรมเนียมการดื่ม เริ่มต้นต้องเทให้เจ้าภาพก่อน จากนั้นเจ้าภาพจะยกแก้วขึ้นมาพร้อมกับกล่าวว่า “เซี่ยน กันเหวย จิง”

ในการชนแก้วมีเทคนิคคือ ผู้น้อยจะชนแก้วโดยให้ตำแหน่งแก้วตนเองต่ำกว่า แต่หากฝ่ายตรงข้ามต้องการแสดงความเคารพหรือรู้สึกที่เราอาวุโสกว่า เขาจะลดแก้วให้ต่ำกว่าเอง ซึ่งเราไม่จำเป็นต้องลดระดับแก้วให้ต่ำกว่าเขา เพราะเขาให้เกียรติโดยแสดงออกเช่นนั้นแล้ว แต่ถ้าจำนวนคนมากจนไม่สะดวกชนแก้วก็สามารถเอากันแก้วชนกับกระจกบนโต๊ะเบา ๆ (โต๊ะกลมที่มีถาดหมุน) แทนการเดินไปชนแก้ว วันเสียแต่ผู้น้อยที่ควรผลัดกันเดินชนเพื่อคารวะผู้ใหญ่

น้ำจิ้มอาหารสมอง

ชีวิตไม่มีการรีแมช (rematch)

(จากภาพยนตร์ซามูไรเรื่อง Miyamoto Musashi ภาค 1)
